Do tổ Phả Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1034 — NGÀY THỨ SÁU 30 DECEMBRE 1921 — NGÀY MÔNG 2 THÁNG MƯỜI HAI ANNAM NĂM TÂN-DẬU — NĂM THỨ 14

DIRECTEUR - RÉDACTEUR : NGUYỄN VĂN-CỦA
TÉLÉPHONE : 260
Adresse télégraphique : LUCTINH — SAIGON

GIÁ BÁN

	Nam-kỳ	Mọi nơi ngoài
Một năm	12$00	.. 15$00
Sáu tháng ..	6 50	.. 8.00
Ba tháng	3 50	.. 4.50

BÁN LẺ MỖI SỐ.... 0$05

Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

南中日報合省六新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES s'adresser à Saigon :
aux Bureaux du Journal
rue Catinat, 153-155-157 (1er étage)
à Hanoi : aux Bureaux du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris : chez M. M. Mayence & Cie 9, rue Tronchet
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ Bút.

BẦN NGHỊ-VIÊN
với cách tuyển cử

LÒNG DÂN ANNAM ĐỐI VỚI QUAN TỔNG-THỐNG

Tưởng ai nấy chưa quên, vì mỗi mỗi đều có lòng trông thấy lời hứa ra thiệt hành, lời hứa mà quan Thống-đốc Nam-kỳ khi mở hội nghị quản-hạt có nói trong bài diễn thuyết rằng Chánh-phủ Đông-Pháp đang lo cải lương hội tuyển cử Annam và tăng số nghị-viên quản-hạt Annam cho đủ theo với trình độ của dân đang sức mở mang lước tới ; lời hứa mà quan Tổng-thống Đông-Pháp, ngày mợ việu Thượng-nghị tại Saigon, cũng có nói trong bài diễn văn, nơi khoản luận về *Quốc-chánh*, rằng ngài đã sắp đề trong các vấn đề cải lương, việc cải lương hội-nghị quản hạt dứng đầu. Nói vậy nghe vậy thôi, trong ban dân Annam đề ai sớm biết đứng rõ cải-lương cách nào, vì việc đã nấy cho một bản Tự-viện, công-cử, đề ưu tư thuận định. Đến nay tham định cũng chưa rồi ; mà hội tuyển cử đã hầu đến, Bởi vậy, cũng trong tờ báo này, khoản nầy, mục nầy, lòng trước tôi đã có đề luận mấy lời về sự nghị viên sắp mãng hạng trong tuần tháng Janvier, dầu năm 1922 đây, và hỏi nếu cái vấn đề cải-lương hội-nghị quản-hạt tham định chưa rồi, hội tuyển cử tới tuần đây phải tuyển cử theo lệ thường, hay là phải đình đề chờ cải-lương mà tuyển cử theo cách mới. Lời hỏi ra rồi, ai nghe đến cũng đành cho là hữu lý. Mà cũng thật hữu lý lắm chớ ; vì nếu đề cử theo lệ cũ, chừng có tham định cải-lương xong cũng không thể cải-lương, phải đợi cho kỳ mới đặt cử sau đây mãng hạng ; cũng bởi một lần tuyển cử xong rồi, không thể lệ nào phá nổi. Lại nếu phải đợi cho lớp mới đắt cử sau đó mãng hạng đặng có cải lương, lớp đó chưa mãng, kể phải lo tuyển cử lớp kia vừa đúng kỳ cử lại nữa; cứ xay vần như vậy hoài, tới bao giờ mới đặng cải-lương, tuyển cử theo cách mới.

Còn như không vậy, tức là không cho cử theo lệ cũ, phải chờ cải-lương mà cử theo cách mới, thì những nghị-viên mãng hạng trong tuần tháng Janvier đây mới sao ? Mãng hạng rồi không phép còn ngồi thay mặt đồi lời cho dân nữa đặng ? Mà ngồi lại đó, ai cho phép ngồi ? Còn không ngồi nằn lại đó, không lý bỏ không cho trống chỗ mà không cử lại ?

Không bỏ không cho trống chỗ, mà cũng không cử lại theo lệ cũ ; phải chờ tuyển cử theo thể lệ mới cải-lương, tức là cầm những nghị-viên mãng hạng trong tuần tháng Janvier tới đây phải rốn ngồi cầu chưng mà đợi. Muốn vậy cũng phải sao, cũng phải có linh nào phan cho ngồi thêm; chớ làm thinh để cho ngồi tự nhiên không luật linh nào chi phán, thoắn như việc nước việc dân, có đâu chi xảy ra cần phải có chư vị nghị-viên mãng hạng ấy bàn cải, liền danh,thì e có đâu uất-trắc nào xảy đến làm cho sự bàn cải nhiều danh ấy ra hàng giá trị đi chăng?

Luận luận bàn bàn cho dâu đề rồi, thoạt nghe Chánh-phủ định cho những nghị-viên mãng hạng trong tuần tháng Janvier nầy đặng rốn ngồi cầm chừng mà đợi thể lệ cải lương, chớ không tuyển cử theo lệ cũ. Nghe vậy chớ không thấy chỉ định nào cho, tôi lấy làm lạ mà thâm nói :

« Và chăng hội nghị quản-hạt trong thuộc địa nầy ở quyền Giám-quốc định lập, mỗi mỗi đều có chiếu chỉ phân minh, chớ phải nào ở nơi quyền Chánh-phủ Đông-pháp. Dầu cải-lương, dầu định hạng, cũng phải có chiếu phê cho mới đặng; phải nào làm em vậy đặng ru ? Tuy vậy mà chưa vội gì, chừng tháng ngày sau sẽ biết ».

Đồng thâu, ngày 23 Décembre 1921, có Âu-châu điện báo-Havas đề ngày 17 *Décembre*, bẩn qua; trong điện báo ấy, câu đầu nói về hội-nghị Quân-hạt, rằng :

« *Les mandats du Conseil Colonial de Cochinchine prorogés pour six mois* ».

« Những hạng định cho Hội-nghị Thuộc-địa Nam-kỳ đặng rộng thêm sáu tháng. »

Xem đây, mới hay quang Tổng-Thống đã có tư chỉ xin cho nghị-viên mãng hạng ngồi thêm mà đợi cải-lương, nên mới có chiếu chỉ ban hành, Âu-châu điện-báo Havas mới bẩn tin qua đó. Lại cũng xem đấy thì biết chẳng khỏi bao lâu nữa đây, sẽ thấy thể lệ cải-lương, vì hạng định thêm cho có sáu tháng, thì theo ý tôi tưởng nói trước tháng Juin/1922, tới đây tuyển cử.

Tin báo ấy qua rồi, bữa sau 23 Décembre, tâm giờ ban mai, mới có thân báo Annam, gần hai trăm năm chục người, đến Phủ Toàn-quyền mà tạ ân quan Tổng-Thống, theo như lời hồn-báo đã nói cách vài số trước, *M. Tritrong-oân-Bền*. nghị-viên Quản-hạt, lại là tay kỳ-nghệ có danh, đứng ra đọc bài diễn đề lời cảm tạ ân đức ông *Maurice Long* và tỏ hết tất thành của bản dân Annam đối với ngài về cải chánh-sách khoan nhân của ngài đã định cải-lương cho vừa trình độ. Bổn-báo cũng đã có nói ông Maurice Long lấy làm vui mà trực tiếp thân báo Annam và lấy làm cảm động lắm tỉnh mà nghe những lời bản dân Annam tỏ về tất thành thâm cảm. Bởi vậy ngài mới làm lấy vui lòng đẹp chí ngồi mà đàm luận một cách rất thân thiết với thân-hào Annam. Trong cơn đàm luận và trong những lời lẽ ngài diễn giải từ ngăn về cái công lao tiêu-từ của ngài đã đẳng nệ mà lo lắng mở mang cho bản-dân Annam, đặng chung hưởng cái tương lai hạnh phước, có câu rằng :

« *Cái chánh-sách ngày nay chẳng còn gọi là chánh-sách của ông Albert « Sarraut, mà cũng chẳng gọi là chánh-sách của ông* **Maurice Long** *; ấy là « chánh-sách khoan hồng của* **Pháp-quốc chiến thắng** *đó* ».

Lời nói đáng ngàn vàng, trong bản dân Annam còn ai mà chẳng kính trọng ngài là phụ mẫu chi dân, còn ai mà chẳng khen ngài là đẳng có tài nhà châu phủng ngọc.

Ngồi thâm ngâm cái lời nói của ngài cho cùng rốn, mới biết là lời nói trắng, lời nói ngay, lời nói thật với thân-hào Annam. Thật cái chánh-sách ngày nay dây là chánh-sách khoan hồng của Pháp-quốc chiến thắng. Như buổi trước Pháp-quốc chưa thắu đâu Nam-kỳ, chưa hiểu biết Đông-pháp; còn Chánh-phủ Langsa thì chưa rõ đặng lòng dân Annam; nên trong việc mở mang, mảng có sự ngày sau có chỗ ăn năn mà bước dường ra ngăn ngại, thì chẳng nói chi ; chớ từ khi Pháp-quốc chiến thắng, A-lo-mân bỏ giáo hàng đầu cho đặng hòa bình giải giáp, Pháp-quốc đặng nói danh trong hoàn vũ, từ ấy chỉ nhặng nay, Pháp-quốc đã rõ thấu Đông-pháp. Chánh-phủ Langsa đã rõ thấu lòng dân Annam tận kỳ trung nghĩa rồi, thì Pháp-quốc, vì lòng trung nghĩa ấy, chẳng còn nghi ngờ cho phải ngại giùng chi nữa. Pháp-quốc quyết mở rộng cho bản dân Annam, nơi theo cho vừa trình độ, hầu giúp cho bản dân Annam đề bước mon men lên đàng văn-minh cho kịp chúng ; vì như Pháp-quốc nượng lấy sự mở mang ấy dùng làm phần thưởng mà thưởng lòng trung nghĩa của bản dân Annam đã tỏ ra rõ ràng trong cơn đại nàu đó vậy. Cớ ấy nên Chánh-phủ Đông-pháp, ông Maurice Long, ả-vị Pháp-quốc, ngồi trần nhậm cõi Đông-pháp nầy mới lo cải-lương, nhứt là cải-lương quốc chánh như lời ngài đã giải.

Ngài sắp đề ra cải-lương hội-nghị quản-hạt đứng đầu, đặng lo cho mãn hạng sáu tháng mà chiếu chỉ Giám-quốc mới phê cho, theo như Âu-châu điện tín ngày 17 décembre nói trên đó, rồi thì hội tuyển-cử phải theo thể lệ mới. Mà thể lệ mới định cách nào, ai rõ biết cho chăng ?

Mai tiếp

Lê-hoàng-Mưu.

Đưa quan Tổng-Thống về Hà-nội

Ngày nay, lối 4 giờ chiều, quan Tổng-thống Đông-Pháp **Maurice LONG** *và gia tiểu với các quan cận thần đi bước xuống tàu Malte từ Saigon mà về Hanoi.*

Bổn-báo xin thay mặt cho bạn đồng-bang kính mấy lời đưa quan Tổng-thống Maurice Long và gia tiểu qua hải bình an và kính tất-thành trông thấy có ngày tái hồi.

L. T. T. V.

SANH RA ĐỜI CHẲNG KHÓ
Ở VỚI ĐỜI THẬT KHÓ

Muốn truy-cứu cái năng-lực con người ở đời, đối với trời đất chung một ngôi « tam-tài », thì chẳng ai tài nào truy-cứu ra được sự mầu-nhiệm của Tạo-hóa đối với vạn-vật trong một trái đất thỉnh thình nầy, từ ở hang ở lỗ cho đến ngày ở lầu cao các rộng, từ ăn lông uống huyết cho đến ngày ăn cao-lương mỹ-vị, từ mặc ngọc-ngà cho đến ngày có luân-tự cương-thường v. v.. sự mầu-nhiệm của đứng Tạo-hóa đối với loài người trên mặt đất nầy, đường đã phong sẵn một con đường mờ tối quanh-quất xa-xuôi có-hang, để khi-n con người lần lần lớn tới trong đó, già chết trẻ theo, hết kiếp nầy sang kiếp nọ, lần-hồi mà đến tận bước trong con đường mờ tối quanh-quất xa-xuôi nó-hang : nói tóm lại, thì Tạo-hóa đã nhất vạn-vật trong một cái lồng rất lớn lao nầy rồi.

. . . . . .

Từ xưa đến nay, hễ gọi là con người, thì ai ai cũng đã biết mình là qui hơn hết trong muôn vật (thiên-sanh vạn-vật, duy nhơn tối-linh). Thật thế, qui-hóa thay loài người, đẹp-đẽ thay loài người...! Vậy luận-giả xin chỉ ngay con người sanh ra trong đời và ở với đời mà bàn-bạc ra đây, mà nhứt là con người đời nầy : con người đời nầy lại nhứt là đông-bào Việt-Nam ta buổi nầy là cái buổi thiên-hạ đã chạy, mà mình vẫn chưa đi. thiên-hạ đã mở mắt trông xa, mà mình vẫn lim-dim ngủ gụt ! Thật ngán-ngẩm thay cho con đường mờ-tối quanh - quất xa-xuôi của Tạo - hóa phủng ra đây ! Ngày nào trông cho thấy, ngày nào bước cho cùng, rồi ngày nào mong trở lại ? Nghĩ cho cùng, rồi những ai ai đã biết mình là qui hơn hết trong muôn vật đó, đối với con đường nầy, có rủn chi cho chăng, có oán ai tạo nên con đường vô-hạn thế ấy chăng ? Rồi thửi-lui hay là bước tới...?

Đã nói rằng Tạo-hóa đã tạo nên con đường cho loài người riêng khác với con đường của muôn vật, ta đi con đường ấy tức là vinh, tức là qui, tức là cả đi ngay, hết đời nầy, sang kiếp khác, đường năm-chi, đường thất lui, sao cho biết được cái bí-mật của Tạo-hóa, chừng ấy mới gọi là người linh hơn muôn vật. Ta biết ta là người sanh ra được làm con người là khó, nhưng phải hiểu rằng, sanh ra làm con người, bắt qua cũng cùng trong một loài động-vật kia vậy, nghĩ không lạ gì, mà cũng chẳng khó gì, ở trong một cái máy tự-nhiên vậy thôi. Chỉ khó một điều là : ở với đời cho ra cái trình-độ con người linh hơn vạn-vật.

Song ta muốn tìm cho biết cái linh của con người, thì phải do dâu mà thấy được. Ôi thật khó làm thay ! Ta thường thấy con người trên đời, chỉ có cái làm lăng thang-lam, cái tri khôn ăn lần nhau, mà cũng : hết chỗ nầy qua chỗ nọ, chắp nước nầy sang nước khác, qua trẻ đến già, hết già đến chết vậy thôi, nào thấy ai là linh, mà ai là qui chi đâu. Lộn rồng nhau trong cái han-kỳ năm bảy chục, một trăm năm, xử nhau trong một trường giả-cuộc, nào có linh hiển gì!

Song hỏi lại : Người ngồi một chỗ mà biết được tin-tức ngoài dặm, có linh chăng ? Người có máy thước, mà đi khắp cả hoàn-cầu có linh chăng ? Người da mềm xương giẻo, mà xỏ nổi lấp sông, có linh chăng ? Ôi, nếu trừ đặng hóa-công, thì còn gì linh hơn nữa ?

Thật vậy, nhưng mà dưới bầu trời, trên mặt đất, nếu trừ ra cái khôn-linh tinh-xảo của con người thì Tạo-hóa cũng có công vậy. Thế thì con người ta là một ngôi qui làm vậy. Con người ta đã thế, thì tưởng đâu con đường của Tạo-hóa quanh-quất xa-xuôi thế nào, rồi con người cũng lần-hồi mà bước tới được, chẳng khó mà chẳng mạnh gì. Chỉ khó là : Con người sanh ra ở với đời, thật là một điều khó-khăn hết sức ! — Hóa-công thật cán-cỏ lắm thay ! Đã sanh con người, rồi lại chia hang con người. Tuy rằng ai cũng hình vậy tóc da, ai cũng ngũ-quan tạng-phủ, mà trong ra tánh - tình thể - cách mỗi người lại chẳng giống nhau, thật là một điều bí-hiểm của hóa-công vậy. Bởi thế, xưa nay biết bao nhiêu anh-hùng hào-kiệt, biết bao nhiêu chí-sĩ nhơn-nhơn, trên bực thanh-hiền, dưới đến phường nụ-xứng, lân-xân trên cuộc thế, hết kiếp nọ sang kiếp kia, mà tánh-tình thể-cách chẳng hề dung - hòa nhau được, Hay dở dở hay ganh đua cho đến chết, đại khôn khôn dại, thương ghét cho đến cùng. Thế thì sự ở đời của con người ở đời chưa hiểu lấy chi làm

Hiện nay vận-hội một ngày một mở rộng, đường đời một ngày một khai-thông, con người ta sanh ra thuở nầy, ai ai cũng chỉ mong thám-hiểm cầu-kỳ, ước lòng mây, đo tâm đất, do một, trời, soi cùng - nguyệt, sự bí-mật của hóa-công đường không thể dầu dim con người ta được. Thật con người ta là một loài linh - quái vô cùng. Nhưng có một điều mắc-mỏ của hóa-công là khéo chia-chác cho mỗi người riêng mỗi tánh ; khiến cho ganh đua nhau, thương ghét lẫn nhau. kỳ cho đạt đến cái mục-đích xa-xuôi đường trước kia mà loài người chưa thể biết trước được. Ôi, các-cớ làm sao !

Ta đã biết con người sanh ở đời là điều tối khổ, mà nhứt là con người sanh ra ở với nầy, mà lại nhứt là dân-tộc Việt-Nam ta sự khó khăn lại càng lắm lắm. Chàng ta hãy nhìn kỹ trong cái hòi tại Hoa-sinh-tồng của tiệt-cường đó mà coi, cái chí-nghĩa con người ta sanh ở với đời là đường nào ! Đã có tài thám-hiểm của Tạo-hóa, rồi lại mong lung-lạc con người khắp cả thế-gian, như Pháp, Anh, Mĩ, Nhựt. Cái chí-nghĩa của hội Hoa-sanh-tồng, là cốt giữm chiến-thuyền với hình-bộ của tiệt-cường, thế có phải ngất cái ngôi giết lẫn nhau của con người, được làm cái cơ-quan mầu-nhiệm của Tạo-hóa chăng ?

Chàng ta sanh ở giao-thời nầy, còn đang lo chắn-lượng công-nghệ, mở nghiệp bán buôn, nuôi-nấng lấy cái sanh-tồn trong chủng-tộc, còn e chưa kịp thay. dân có trông hiểu được cái chủ-nghĩa mầu-nhiệm của con người ở đời trong kỳ hội Hoa-sinh-tồng đó là đi gì. Ta đã biết cái hiện-tình của hội Hoa-sanh-tồng, là muốn ngất cái ngôi giết lẫn nhau của con người, cho thiên-hạ chung vui đời thanh-trị, là một điều phấn-đấu với cái tánh ganh đua, tình thương ghét của tạo-công đức nhân con người đã kể trước đó vậy. Thật cũng một điều may mắn cho sanh-linh biết mấy! Ôi, mà biết có đạt đến cái mục-đích ấy chăng ! Hay là giấm sông «mes» mà bày sông «lúa»?

Dân-tộc ta đã dan-díu tình xe-dệt với Đại-pháp đã mấy mươi năm trường, còn nhẳng-nhơ nhau trong một giải đất nhỏ-nhoi chốn Viễn-đông nầy. ta đối với Đại-Pháp, chức-trách ta là học, Đại-pháp đối với ta chức-trách là dạy vì t e thi Đại-pháp ta cũng mong ta có ngày hiền-đạt, ta cũng mong cho Đại-pháp ta dạy ta cho mau đến ngày tốt - nghiệp trong cái địa - vị uân-minh nầy, hầu tỏ mặt cùng người cờ cái phương-diện chi chi trên thế-giới, thì cái đức giáo-hóa, công học-hành mới tỏ rỡ cho; Ôi, mong lắm thay, mà khó lắm thay !

Ta sanh ra đời chẳng khó, mà ta ở đời đời còn khó biết bao !

Al-thời khách.

Trận giặc nhơn quyền Đại-Pháp toàn thắng

(Tiếp theo)

Trinh thám

Hễ A-lo-mân bỏ bộc Pháp-quốc bao nhiêu thì Pháp-quốc lại mở cửa rộng cho A-lo-mân bấy nhiêu, nên bọn A-lo-mân mới tới lui bên Pháp-quốc thông-thả, tuồn như bèn xứ chúng nó vậy. Nhưng mà mỗi năm đến ngày lễ Châu-niên « *Année Terrible* » thì Nhà-nước phải đề phòng mà thôi, là vì hồi năm 1870 nước khi gây ra chiến cuộc thì bọn trinh thám A-lo-mân đã túa qua đầy nước Pháp. Trong các xưởng, các kho, các nhà giấy thì đều thấy nào là quan, nào là linh tráng A-lo-mân làm chỗ nào chỗ nấy đều là cho trong hệ.

Chúng nó giấu-giếm, không nói thiệt mình. là dân nước A-lo-mân ; thấy việc của dân Pháp làm, chúng nó lại làm bộ ngơi khen. Chúng nó đề học lấy tiếng Pháp, cách làm máy móc Pháp, đã vậy chúng nó lại đọ tinh-hình nước Pháp từ thỏi-ấn cách-ở đến dường-đi nước-bước, nhứt là miệt phía Đông. Đến chừng khởi giặc rồi thì thấy bọn đó trở về xứ-sở, ngày mai lại thấy chúng nó chẳng phải còn làm thợ làm thầy gì nữa, cả thầy đều làm quan võ không thì là linh tráng. Bởi thế nên khi A-lo-mân xâm lấn xứ Pháp thì bọn linh Uhlans đi tiền đạo ; chúng nó không cần hỏi dường đọ lộ. Có lắm khi chúng nó lại còn nói diều cợt, nếu ngăn ngừ ra rồi thì mấy lời nói ấy có nghĩa lý. Như câu nầy bọn nó nói với một vị tiều-phủ-gia kia ở gần lối Paris : Ê ! ông già Giraudon, ông còn thứ ruợu ngon Bourgogne nầy nữa không, ruợu ở trong mấy thùng trống ở phía bên tay mặt đấy ? Đừng nói dối. Hỏi đó tôi đi xe cam-ô-nô tôi lại đây thường lắm mà, ông quên sao.

Còn như một tên quan võ bọn Hussards, là một thứ dân den, ngày nọ chào ông *Masson* là chủ lò đường ở hướng Bắc, nó chào một cách kiêu-ngạo khó chịu.

Còn ở tại Sedan, có bốn tên quan ngồi ăn chung một bàn trong cái quán nhỏ kia, đòi nói chuyện với bà chủ quán. Khi bà ra vào thì trong đấy có một tên nói rằng :

Tôi xin ăn cơm quán lại với bà nữa, ăn càng ba người anh em tôi đây, (chỉ rằng nó đã ăn cơm quán tại đấy rồi một lần),

Đề chư-tôn nghỉ coi bọn trinh-thám A-lo-mân nhiều là dường nào. Nếu nói ra thì A-lo-mân cả thảy đều là trinh-thám, từ hạng quan cho đến dân đều có học tài giỏi dan. Chúng nó sang qua nước nào thì học theo tiếng nước nấy, chịu theo phong tục theo nước nấy, đăng tìm biết các đều bí mật của nước khác. Bởi thế, không có việc gì ở nước khác, mà dân A-lo-mân không biết. Chúng nó chẳng nhứng đi trinh-thám với các chỗ binh linh ngũ mà thôi, cho đến các việc riêng ở nhà của quan võ chúng nó cũng trinh-thám cho biết nữa.

Có nhiều lắc người ta nói với chúng nó rằng A-lo-mân hay đi làm trinh-thám ở các nước thì chúng nó đáp lại : Cần gì phải trinh-thám, vậy những hạng đi nước Pháp không có về bản cũng Thế-giới sao, còn phải học lộng đi trinh-thám việc gì nữa.

Nếu người không cạn xét thì phải bị lầm, là vì chúng nó trinh-thám, chỉ thì tìm kiếm biết từ cái thể-lực công-thương kỹ-nghệ cho đến bình-gia thế-lực, cũng là nhơn tâm khuynh hướng về phải đâu, hầu cho biết thế lực nhơn tâm v.v..nói tắc một điều là chúng nó tìm kiếm mà biết từ các việc lớn, cho đến các việc nhỏ của các nước cũng như việc của nước chúng nó vậy.

(Sau sẽ tiếp theo).

Trần-văn-Chim.

Vô-tuyến điện

Tin Paris ngày 16 décembre 1921.

Bữu tinh

Ông Tillier, Tổng-lý hãng tàu Compagnie Transatlantique và ông Roussel, Tổng-lý hãng Compagnie Worms ở Port Saïd được thưởng ngũ-đẳng Bữu-tinh.

A-lo-mân xin đình sự

A-lo-mân từ 10 mới rằng cuộc thương-nghị về sự vay hồi bên Ăng-lê không thành nên A-lo-mân không thể nào góp cho kịp lần-kỳ tháng janvier và tháng février. Vậy xin đình-đãi.

Hội-nghị Hoa-sinh-tồn

Tin Hoa-sinh-tồn : Tờ ký-kết ba nước Ăng-lê, Huê-kỳ, Nhựt-bổn đã ký nhận xong và đã làm theo sở định của ông Hughes. Vì vấn-đề đồn-thủ ở bờ biển Thái-bình dương thì đề như cũ.

Tờ nghị hòa Ăng-lê và Tột-lăng

Phòng Hộ nghị-viện Communes của Ăng-lê duyệt y tờ hòa-ước Ăng-lê và Tột-lăng.

Tin Paris ngày 17 décembre 1921.

Thăng thưởng

Công-báo bên Pháp-quốc đăng đạo chỉ-dụ thăng thưởng các quan cai-trị (Thambiện) ở Đông-Pháp.

Quan năm Jung được thăng chức Nguyên-soái.

Vấn-đề A-lo-mân bồi-thường

Bàn Ủy-viện xét việc bồi-thường buộc A-lo-mân đến hạn-kỳ janvier và février phải bồi-thường y số và nói nếu A-lo-mân chẳng chịu rõ A-lo-mân tìm thiết thế nào, bồi-thường lâm sao, lấy chi làm chắc thì trong thời hạn ủy-viện chẳng xét đơn xin của A-lo-mân.

Tin Paris ngày 18 décembre 1921

Hội-nghị thành Londres

Ông Briand và ông Loucheur xuất hành sang thành Londres Hội-nghị.

Tin Bordeaux ngày 18 Décembre 1921.

Tòa Nội-các.

Sáng thứ bảy Tòa Nội-các nhóm, dưới Giám-quốc Millerand tọa chủ. Ông Briand trang tin các hành-vi thân-thiết của ông ngoại-giao và tỏ ý ông về việc ông sẽ sang thành Londres dự hội-nghị. Quan Thủ-tướng đi giã thành Ba-ri ngày chúa nhựt tới 25 giờ trưa.

Linh khóa 1922.

Thượng-nghị-viện Pháp khởi bàn đến dự-thảo luật về việc điền linh khóa 1922.

Các quan Đốc-lý xứ Alsace và Lorraine.

Chiều thứ bảy các quan Đốc-lý xứ Alsace và Lorraine yết-kiến đức Giám-quốc Millerand tại đại-điện Elysée.

Thông-cáo

Ngài sắp đề ra cải-lương hội-nghị quản-hạt đứng đầu, đặng lo cho mãn hạng sáu tháng mà chiếu chỉ Giám-quốc mới phê cho, theo như Âu-châu điện tín ngày 17 décembre nói trên đó, rồi thì hội tuyển-cử phải theo thể lệ mới. Mà thể lệ mới định cách nào, ai rõ biết cho chăng ?

Mai tiếp

Lê-hoàng-Mưu.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỠI NGƯỜI ANNAM Chớ nên lợi thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuộc-địa Langsa. Bỏ hết lợi thuốc rồi vì thuốc trồi đất ở xứ Algérie mà hót, thì tục là đồng đó thờ sống Algérie quả thiệt là đất thờ sống Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên hút thuốc hiệu Trái Đất

Đông-Pháp Thời-sự

Nam kỳ

SAIGON

Tòa Tiểu hình

Sớm mai ngày thứ hai, 19 décembre, tòa Tiểu hình nhóm để xử 19 cuộc nhỏ:

Vụ thư nhứt : Xe bơi dụng

Cách một tháng nay, ngày 30 novembre, hồi 7 giờ chiều, tại góc đường Paul Blanchy và đ'Espagne có hai cái xe hơi đụng nhau là xe số C. 2138 của ông G. . . ở đường Catinat, chở xe cám mấy, và xe số C. 1813 của Ng-văn-Đ. . . ở Cầu-Ngà (Travinh) sốp-phơ là Ng-khơ-nghĩa.

Lúc xe đụng có một người đờn bà An-nam tên Ng-thị-Đức ở Thanh-mỹ với một đứa con gái 11 tuổi tên Ng-thị-Ngọc ngồi trên xe số C. 1813, bị miếng kiếc bể vàng ra xả nát.

Ấn kết xong xui, đến ngày nay mới xử. Quan Biện-lý xin Tòa phạt tù ông G. . , và Ng-văn-Hoi, mà treo án.

Hai đàng đều có trạng sư bào chữa.

Tòa lên án phạt sốp-phơ Ng-văn-Hoi 100 quan tiền vạ vì không tuân phép nước, ông G. . . cũng 100 quan vì cho xe chạy mau quá. Lúc ấy xe đang G. . . chạy chừng 25 ngàn thước một giờ.

Vụ thứ nhì : Đánh người có thương tích

Trong vụ nầy ông D. . . cang vì tội đánh tên cu-li theo xe bật chó. Có trát đòi mà ông không đến hầu.

Tòa hỏi người biện đi theo coi cho cu-li bắt chó. Người khai rằng con chó của ông D. .. chạy ngoài đường không kiêng không khỏe, người biểu cu-li bắt. Tên cu-li vâng lời người bị ông D. . . đánh.

Quan Biện-lý xin Tòa phạt tù và phạt vạ ông D. . . treo án.

Tòa lên án phạt treo ông D. . . 15 ngày tù và 200 quan tiền vạ.

Bị lạt

Thâm Ng-thị-Viên, ở Bình - Trước (Biên-hòa) đi Saigon có việc, Ngu dường Bourdais có rằng ngày 17 tây tháng con thím tên Huỳnh-văn-Nhi, 7 tuổi, đi đâu mất kiếm không đặng.

Bỏ phủ-đe

Hai mươi lăm con bò, và bò con và bò cái, chẳng ai không biết đi hầy trên đường Gallieni, chỗ ngã ba đường Bourdais. Thấy đi bỏ bỏ phủ-đe.

Xe lửa cán

Tối bữa 18 décembre, hồi 8 giờ 15 phúc, xe lửa giựt chạy gần tới ga Ô-ma, một người đờn bà An-nam tên Đào-thị-Hoa, 24 tuổi, ở trong trại tình, ngồi trên xe, xe còn đương chạy mà người ấy lật đật nhảy xuống mà vào nhà cho gần, chẳng dè không quen nhảy bụt chơn lẻ phảo dưới bánh xe bị cán nhằm bàn chơn bên và đứng chơn là nát bầy tới đầu gối. Chở lại bốt rồi đem luôn vào nhà thương chợ Rẫy đến 10 giờ hôn ba khỏi xát.

Xét ra lỗi tại nàng mà phải bỏ mạng.

CHOLON

Xe dụng

Đường mé sông Mytho, giaocầu Chà-và-Phùng-văn-Huê, 36 tuổi, cầm máy xe hơi số 1541 chạy dụng nhằm xe kéo số 1194, xa-phu là Trần-văn-Phát, 36 tuổi, giấy thuế thân số 460 làng Kim-Hưng, tỉnh Quảng-Nam (An-nam).

Lê-thị-Teo, 36 tuổi, nghề bán cá, ở đường Pie sẹp-phủ, ngồi trên xe kéo, té xuống đất lã nặt. Sốp-phơ chạy tiêu sanh tuốc, nàng không kịu nài.

Ăn trộm

Phạm-văn-Hiệp, 24 tuổi, nghề nầu máy trong nhà máy đèn Trương-văn-Bèn, ở đường F. Dreuhet, số 15, có rằng quản tử nào không biết trộm áo quần đồ đạt của y đang 47 đồng, và một cái giấy thuế thân năm 1921, số 1228, bỏ 3.

Việc bảo-chữ ở tỉnh Bacliêu

Việc bảo-chữ chức Cai-tổng xử ta xưa nay vẫn cũng thường và cũng không dư chi lắm mà trong ra trước độc giả. Nay ở tỉnh Bacliêu mới có việc bảo-chữ chức Cai-tổng lần nầy cái danh-dự là xứng đáng.

Vốn ông Cao-triều-Trung, Xã-trưởng làng Vĩnh-lợi, Cai-tổng-Hưng, Hương-chủ ở Vĩnh-châu, hai ông cũng vẫn là con ông Cao-minh-Thanh cựu Cai-tổng, Đốc-phủ-sử hàm. Đến nay hai tổng của hai ông ấy, khuyết chức Cai-tổng hai anh em mới ra dự cuộc bảo-cử, quyết đem tài trên giấy việc nhà-nước, dưới phụ-lịch cho dân-tình, thật xứng đáng thay cho hai anh em đồng một chi hướng. Trên yêu dưới mến, ai lại chẳng ưng cho Cao-triều-Trung, Cao-triều-Hưng lãnh quyền Cai-tổng trong hai tổng ấy. Nhưng ngặt một điều là : Ông Cao-triều-Trung thiếu(sai) hạn-lệ làm hương chức hội-tề, ông Cao-triều-Hưng lại chưa đủng tuổi làm Cai-tổng, vì thế, nên chưa được lãnh bằng Cai-tổng theo luật nhà nước đã định.

Song, hai anh em vốn người nhiệt-thành với dân xã, công cang vẫn nhiều, vả lại là người lân-bọc đủ đều, đủ tư-cách lớn-nhỏ trong phần đông. Bởi thế nhà nước tiếc người có tài có chí, nên bỏ vào ngạch Dự-biêu mà thì thôi việc Cai-tổng cũng như chức-trách Cai-tổng vậy. Ngày nào đủ cái hạn-lệ, thì hai anh em sẽ lãnh bằng Cai-tổng. Thật là một cách tỏ dạng khen cho hai anh em họ Cao ở Bacliêu, mà cũng dang kính cho cách dụng nhơn trạch-tài của quan trên vậy.

H.T.

Thuyền bỏ

Nghe tin, M. Michel MI, Huyện tân khoa; đang tăng chánh tỉnh Giadinh, đặng bổ lên Phủ Toàn-quyền, thế cho quan huyện Là-gang-Chấp đi Côn trở về Phủ Thống-đốc.

Bởi bỏ mảng cho hai người đồng lòng giữ nguyện.

L. T. V.

Tâm trâm đồng

Huỳnh-thúc-Thường, 34 tuổi, hạng Triều-châu, số 183717, nghề bán trà ở Mỹ-Sơn, tỉnh Sốc-trăng đi Cholon có việc, cớ rằng không biết ai mốc túi ý mà lấy bốt tám cái giấy « săn ».

Mốt tới bị bắt

Nguyễn-văn-Sá, 23 tuổi, ở Cho-đũi, đi bị bắt giải tòa cang vì tội mốc túi lấy một cái bóp-phơi có 3 $ 90 của Lý-Chiêu31 tuổi, thợ mộc, ở đường Bầy-mốt.

Ăn trộm bị bắt

Tên Lê-văn-Hoi, đã bị bắt vì tội trộm 5 thùng dầu chai của Hồ-văn-Doi.

Mấy ông Sơn-dầm Bình-dông bắt đặng tên ăn trộm nầy vì nó hàm quá, đồ dầu đầy quá nên đi đâu nhằm công đường, nhỏ vậy mà bỏn đầu theo một được. Lại khi nó thấy Sơn-dầm thì nó chạy xuống ruộng mà trốn.

— Giải tòa.

Mặt sự rồi ro rất ghê gớm

Sớm mai hôm qua chuyến xe lửa ở Gò-vấp chạy ra Saigon, ở giờ rưỡi chạy đến ga gare Giadinh, cán nhằm một người dân đàng lối 19-20 tuổi rất nặng.

Nghe ra thì khi xe lửa chạy gần tới gare thì tên nầy chạy theo nhảy lên xe, chẳng may bị trợt chơn lọt xuống đường sắt, và bị bàn đạp xe đánh nát bị thương tích rất trọng.

Bản chơn mặt và tay mặt bị cán nát còn dầu bị bàn đạp đánh mặt phùng ra như xối. Tên nầy bất tỉnh, liền đó người ta không lại nhà thương Giadinh đặng bó thuốc.

Hát xiết Fillis

Hát xiết « Fillis » mới đổi chương trình lần thứ nhì. Hát nhiều lớp mới, thật là hay nếu sẽ ra thì được in. Như hát thủ, thì Voi lớn dành trống, Voi nhỏ nhiệp, và làm nhiều kiểu la ; ngựa thì nhảy rào đủ cách, khi hát rồi ngựa biết chào Khán-quan ; còn Cọp là thú rừng dữ tợn mà bị lập-luyện xem ra còn dễ dạy hơn thú nhà, hiền Cọp nhảy thì Cọp nhảy, biểu đứng trên ghế thì đứng, đến khi làm dữ cách rõi, Cọp vô cũng chào rồi mới vô, vân vân.

Nói qua ngoài ta thì cũng nhiều lớp hay làm, như việc người chà và. Uống 50 ly nước, nuốt dầu lửa, nuốt cả thia-thìa, nuốt đồng hồ v. v. cũng là người ta chưng hình. Bởi vậy nên xem như là hình làm bằng thạch-cao chớ không biết là hình người ta thiệt.

Hay lắm ! Hay lắm ! Đến coi nuôi thấy hay : Bạn hát nầy còn ở Saigon đây không mấy ngày nữa, nên ấn tín mà coi.

Tết Tây và Nam.

Tết Tây đã đến ; Tết Nam hầu kể ai là người hảo gia phú hộ hễ là tay rộng giao tại quốc sản mà là Tết hoặc đã kịch ngoài trên hoặc gởi cho kẻ dưới nhứt là đã đồng kinh cho các bà các cô và thiếu nữ, trong dịp đầu năm, lại phải cần nhờ lắm. Bởi cớ, từ đây sắp tới bốt bao là qui khách viếng Saigon ; ai trọng hàng qui khách chẳng ai mà không để ý thửa dịp mua sắm những đồ về đàng Tết.

Vậy bổn-hiệu xin mời chư qui khách nhờ mà viếng thăm hà *Chanrin* là tiệm mới tiếp-thọ chuyển tàu Orénoque, chở qua những xách hàng bạc, vàng bịch xách cặng bằng bạc, đồ mi-nghệ, đồ cần khẩm, đồ sành, đồ bát, đồ đồng v. v. .

Qui bà, qui cô xem đến lời rao của Bổn-hiệu sẽ chắc ý sao mình cũng lựa trong những đồ thiệt- hàng,nhiều,tốt,đồ rẻ mình chi dùng và về việc thảo ý và vui hợp.

Lời cu dâu của Bổn-hiệu :

Bán đắc, thì bán rẻ,

Bán rẻ mới bán đắc.

CHAUVIN, 81, rue Catinat.

Hội đua ngựa

Ngày chúa nhựt 1er janvier 1922.

Độ le Saney

Nhằm rào 2000 thước

Con Exelsior	(240)	51	kil.
— Galopin	(466)	52	
— Panthère		40.5	

Độ Vanh-vinh

Chạy bằng 1500 thước

— Galopin	(680)	48	
— Natra	(380)	44	
— Salup	(220)	46	
— Orong	(440)	44	
— Dam-tiên	(2060)	53	

Độ Mian Heirett

Chạy bangchaup 1200 thước

— Nênette	48	
— Rinlintin	50	
— Hồng-ngọc	(380)	41.5
— Negus	44	
— Elle	39	
— La Roserale	47	

Độ Derby de Cochinchine

Chạy bằng 2400 thước

— Indigotine	48.5	
— Majesté	48.5	
— Victorieux	50	
— As d'Atout	48	
— Derby	50	
— Ngọc-em	46.5	
— Long-dinh	50	
— Vang-danh	46	
— Dung-ngọc	48.5	
— Master	46	

Độ Vang-son

Chạy bằng 1600 thước ngựa con

— Orông	47.5	
— Phobang	41.5	
— Salup	42.5	
— Bach-tuong	38	
— Keitra	47	
— Galopin	52	
— Vang-tiên	30.5	
— Dam-tiên	60	
— Maxime	46	

Chư điều dưỡng xin lưu ý

Xem hết bài « Bổng nghiệp tương lân » trong nhựt-báo Lục-tỉnh Tân-văn số 1013, tôi lấy làm mừng rỡ bội phần.

Rất cảm ơn ông Nguyễn-Đăng-Biên-hòa có lòng ái chủng, mấy lời châu ngọc của ông làm cho tôi tỉ dây đá tình giấc mê.

Hồi ra quê như lời ông mách bảo : tự nào sở nào chẳng có bịnh tương tế rồi, duy còn ty điều dưỡng còn êm giấc mà thôi.

Tôi nhớ lại câu « Mieux vaut tard que jamais » nên tôi xin vô phép, ra sức trèo cho tôi đánh nói Bà-đen, ngồng cổ, miệng kêu tay viết ; xin mấy thầy, mấy anh lớn trong 6 tỉnh mau thúc một đoàn em còn đang mơ màng trong mộng, năm tay điều dắc ra cho kịp bước đăng tấn hòa với đời.

Ngày nào thấy tờ đệ « Bổng nghiệp tương tế bội » thuộc ty điều dưỡng y sanh bổn-quốc, thì xin chớ dân da, hãy kỳ tên vào đứng sới một ai. Mấy thầy lớn như :

Mrs Ch Tâyninh, Xương Cholon, Hoa Giadinh, Trương Thudaumột, Hòa Bentre, Đặt Mytho, Vi Vinhlong, Tương Sadec, Ty Longxuyên,Hòa Rachgia, Lâu Hôpital Drouhet (còn nhiều vị lớn song tôi hậu sanh không biết xin thứ tội).

Xin mấy thầy đồng lòng hiệp sức chung lo với ba thầy Choquan : Mrs Vân, Thiêm, Ân, cho toàn cái nghề hội. Em ở trong bóc vần nầy rất trông đợi tin lành.

Lê-văn-Sốt

-Infirmier chargé du poste Médical Suối - đá Tâyninh.

Ngày 30 Décembre 1921

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Sớm mai

Nhà nước	4 65
Ngân hàng Đông-Pháp	4 65
Ngân hàng Hongkong & Shanghai	4 65
Ngân hàng Chartered	4 65

GIÁ BẠC ARGENT VIN TAI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 29 Décembre 1921

	Trả mắt	Trả sau
Ngân hàng Đông-Pháp	30 1/8	29
Ngân hàng Hongkong Shanghai	30 1/8	30
Ngân hàng Charteredt	30 1/8	30

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 29 Décembre 1921

Ngân hàng Đông-Pháp		32.125
Ngân hàng Hongkong Shanghai		32.43
Ngân hàng Chartered		32.425

QUỸ TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 29 Décembre 1921

Va lợi 5 %	247.50	(	Va lợi 5 %	1920	82 75
Va lợi 5 %,	1916	80 20	Va lợi 6 %	1920	94 60
Va lợi 4 1/2	1918	69 25			

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Chợlớn bao trả lại giá một trăm lít bỏ %

Vinhlong	3$56 à 3$ 65
Cái-công	3.80 — 3.90
Bãi - nâu	3.65 — 3.75
Bắc - liêu	3.50 — 3.55
Nam - vang	3.35 — 3.40
Giá thường thường bực trung	3.50 — 3.75

Giá gạo chở đến tàu không tính thuế xuất cảng bao lấy luôn, giá một trăm kilô

Gạo Annam nº 1 35 %, đầm, 10	8.00 tới 8.15
Gạo Nhựt-bổn nº 2 40 "	7.25 — 7.30
Gạo Java nº 2 50 %,	6.20 — 6.60
Tấm.	5.40 — 5.60
Cám.	2.40 — 2.50

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 1 20 — Xương-sường nhỏ (cotelettes) 1 80 — Ngực 0 60 — Vai 0 80 — Nhượng chơn 0 60.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Lòng bò 0 20 — Lòng bò non 0 50 — Gan bò 0 25 — Gan bò non 0 35.

Giá mỗi cái. — Dầu bò con 1 20 — Óc bò 0 25 — Óp-bò con 0 30 — Cặng bò hay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 30 — Lách bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lộng bò 0 15 — Cái dầu bò (rửa) 0 04.

Thịt trâu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trọn cái 1 50 — Đuôi chặt nhỏ từ 2 00 — Vai chặt nhỏ từ 1 20 — Vai trọn cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 60.

Giá mỗi cái. — Xương sường (cotelette) từ 0 15 tới 0 20 — Trọn sấp, gan, lòng, trái cật 0 60 — Óc 0 15 bỏ đến tổng (trọn) 0 40 — Cặng 0 20 — Dầu 0 70.

Thịt dê

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phi-lê 0 80 — Xương sường nhỏ 0 70 — Gan (lớn) 0 40 — Dầu 0 40 — Cặng 0 40 — Mỏ (hàng nhơn) 0 60 — Mỏ (hàng nhỏ) 0 50 — Tim 0 70 — Trái-cật (rognons) 1 00 — Ngực 0 80 — Sốt-sài 1 50 — Xốp thắt 40 mỗi 0 60 — Xương gà (Poussin cuisse) 0 60 — Lưỡi 1 00.

Giá mỗi cái. — Óc bao 0 10.

Thịt dồi

Giá mỗi kí-lô. — Sốt-sài 0 70 — Bồ-đồn (Boudins) 0 40 — Phồ-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (andouillettes) 0 80 — Bá-tê (Pâté) các thứ 0 80 — Thịt heo rô-ti 0 80 — Cặng heo chín 1 00 — Óc 0 80 — Langue tourné 0 80 — Đuôi heo 0 80 — Sốt-sài bên Tây 1 00 — Phồ-mách gruyère.

Thịt dê

1 cặng mỗi khúc — Gan 10 ở 30 tới 0 40 (trọn cái) — Dầu 0 70 — Bồ-đồn 0 30.

Tàu chạy đi Pháp-quốc

Chiếc *Lieutenant de la Tour* chạy qua Marseille ngày 20 janvier.

Tàu chạy vào Saigon

Chiếc *Cap Arcona* ở bến Tây sẽ tới Saigon ngày 1er janvier.

Chiếc *Porthos* ở Shanghai sẽ tới 13 janvier

Công-văn

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 13 décembre 1921.

Thầy Lê-văn-Sam giáo-viên hạng năm, chức tạm dang day tại Cholon nay bổ đi tăng quyền quản,Thanh-bình chủ tỉnh Vinhlong,thế cho thầy Trần-văn-Ký đổi đi chỗ khác.

Thầy Trần-văn-Ký giáo-viên hạng năm, chức tạm dang day tại Vinhlong nay bổ đi tăng sự quản hội-trưởng hội-đồng thành phố Cholon.

Tiền hương và phụ bổng của hai thầy nầy cũng là tiền thưởng sẽ lấy công-nho địa-bạt Vinhlong và thành phố Cholon mà trả.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 13 décembre 1921.

Thầy trợ giáo hạng bổ Huỳnh-kim-Cải, Nº Mle 425, đang day tại Cholon đặng cấp bằng thiệt thọ làm chức trợ giáo hạng tám.

Tiền lương và phụ bổng của thầy trợ giáo nầy sẽ lấy công-nho địa-bạt Cholon mà trả và phải còn đóng ngay cho kho bạc trừ tiền hưu trí của thầy cũng là tiền phụ trội 4 %.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 13 décembre 1921.

Đồng cấp bằng vào ngạch thơ bổn-quốc sở Tạo tác kể từ ngày 1er janvier 1922.

Làm chức Chef d'atelier hạng tư M. Trần-văn Quoi.

***

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ ngày 13 décembre 1921.

Đăng chấm đậu bổi-thi huyện-hạng nhì (bội thi ngày 1er décembre 1921).

Ông Hồ-văn-Trung kỳ lục hạng nhì

Do-van-Kiệt	id.
Nguyễn-đình-Trí	id.
Phan-van-Ngoan	id.
Nguyễn-van-Phẩm	id.
Nguyễn-hưu-Mỹ kỳ lục hạng nhứt.	
Phạm-hưu-Ngải kỳ lục hạng nhì.	
Trần-van-Kem	id.
Trần-van-Viên	id.
Nguyễn-van-Tu	id.
Nguyễn-lân-Van	id.
Ngô-ngọc-Bưu.	id.

Đám cưới

Trong bài chúc về đám

Quan Huyện *Lê-văn-Thơm*, ngày 1er Janvier 1922, dưa lịnh ái là *Lê-thi-Liễu* về làm bạn cùng M. *Trương* học-sanh, nghiệp-chủ Sadec, xin hãy đọc : Lê-thị-Liễu chớ chẳng phải *Trần-thi-Liễu* như bài chúc dã đề lầm. Biết chư độc-giả đã biết mà sửa lấy rồi, song bổn-bảo cũng phải cần nhắc lại cho chánh.

Gia truyền tập

(Recettes utiles)

Thuốc trị bịnh đau răng và nhức đầu

Khi nào đau răng hay là nhức đầu thử lấy trỉ tươi rồi vắn nhỏ như thuốc điếu ma hút. Hút một vài hơi thì liền thấy sự nhức đau lẫn lần hết.

Chữi rệ bằng ngà.

Bỏ ngà nếu đề cả thì nó vàng vàng, cũng là không được, nếu muốn chùi cho sạch trong thì lấy một miếng cũ trắng đánh sơ nó trong đi, rồi mới dùng dầu essence de térébenthine mà thoa vào,đam phơi nắng trong vài ba ngày thì ngà ấy trắng-trong như trước,không còn vàng vàng-nữa.

ĐÍNH CHÁNH

Trong bài *Muốn thử hột xoàng giả thiệt* xin sửa câu chót lại như vầy : Hột xoàng giả bỏ vào nước thì không chỏi, chỉ như xoàng thiệt thì nó chỏi lòa cũng như thường.

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76. Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đo phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có đóng sẵn xe kéo cho người cần là xe nhà.

Người chủ tiệm nầy đã có làm ái lục hàng hàng người Langsa, mới lập tiệm cho nên đóng xe kéo chắc chắn và kỷ lưỡng lắm mà lại bán giá rẻ hơn mấy hãng khác.

Lời ngỏ cùng các vị điền chủ !!! Hãng **EMILE PEYSSON** ở ngang nhà hát Tây, miền bắc số 52 Saigon, kính tỏ cho các ông hay rằng có bán một thứ thuốc hiệu **RATINOL SPÉCIAL** để giết chuộc ngoài ruộng **MÀ THÔI**

Như dùng thuốc nầy thì phải giữ cho khéo, **ĐỪNG CHO CÁC LOÀI VẬT TRONG NHÀ ĐỘNG ĐẾN VÌ NÓ THIỆT HẠI LẮM.**

VÌ PHẢI ĐI VỀ XỨ

NÊN CÓ NGƯỜI MUỐN BÁN

Một cái xe hơi hiệu « **RENAULT** » 14 HP — Sáu chỗ ngồi, kiểu mới theo bây giờ, xe cũng còn mới.

Thiệt là dịp tốt ít có

Ai muốn mua hỏi thăm tại *Saigon Đường Charner số nhà 114*

TUỒNG LỐI MỚI

CHẾ THUỐC ĐỘC

Tragi-comédie en 3 actes

Cười nỗ bàng mà nẩm thanh-tao—Nhiêm chỗ rất nào-nùng cảm-động

Diễn lần thứ nhất tại Rạp-hát Tây lớn Hanoi

Ngày 22 Octobre 1921

Ai muon mua sẽ hay mua lẻ, thì gởi thơ và tiền cho :

M. VŨ-ĐÌNH-HOÀNG

Giáo-học trường Pháp-Việt Hà-đông (Bắckỳ)

Sách 70 trang rộng,bìa có hình,giá : 0 40

Không phải gởi thêm tiền cước.

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh trớn,tay cầm lộn lên xuống được đồ chận bánh.

Bánh sắt cũng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trữ-là : ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 63.

Tòi nay háy đèn xem

BẠN HÁT XIẾT FILLIS

Ba chục người hát Tây toàn là ở các ban hôi thứ nhứt bên Âu-Mỹ ra hát

Đổi lớp lần thứ nhì

Qui-vị muốn vui chơi không ?

Muốn thấy nghề khéo léo của chúng tôi không ?

Muốn tiêu khiển giải khuây lúc chiều mát mẻ chăng ?

Chúng tôi chẳng hề nào sợ tốn hao chút nào, miễn là cho vừa lòng Qui-vị mà thôi, nên đã sắm rạp mới, mua dùng cách nào cũng không cực lòng cho những người coi.

Ông Hồ-văn-Trung kỳ lục hạng nhì (bội thi ngày 1er décembre 1921).

Làm chức Chef d'atelier hạng tư M. Trần-văn Quoi.

Vì lời nghị quan quyền Thống-đốc Nam-kỳ đã ngày 13 décembre 1921.

Đăng chấm đậu bổi-thi huyện-hạng nhì (bội thi ngày 1er décembre 1921).

Ông Hồ-văn-Trung kỳ lục hạng nhì

Do-van-Kiệt	id.
Nguyễn-đình-Trí	id.
Phan-van-Ngoan	id.
Nguyễn-van-Phẩm	id.
Nguyễn-hưu-Mỹ kỳ lục hạng nhứt.	
Phạm-hưu-Ngải kỳ lục hạng nhì.	
Trần-van-Kem	id.
Trần-van-Viên	id.
Nguyễn-van-Tu	id.
Nguyễn-lân-Van	id.
Ngô-ngọc-Bưu.	id.

Chúng tôi chẳng hề nào sợ tốn hao chút nào, miễn là cho vừa lòng Qui-vị mà thôi, nên đã sắm rạp mới, mua dùng cách nào cũng không cực lòng cho những người coi.

Vậy thì trước hết hãy đến xem các chuồng thú của chúng tôi !! Nào là Voi, Sư-tử, Cọp, Beo, vân, vân.

Con nít và linh vô trừ ra đội, được phép trả tiền phân nửa buổi hát (matinée) ghế hàng nhì và hàng ba.

Tòi hát 9 giờ 15

MỖI ĐÊM HÁT HỒI, CÓ CHUYẾN XE-LỬA CHẠY VỀ CHỢ-LỚN.

Thứ năm và chúa nhựt hát chiều 4 giờ 30

Bán giấy tại nhà in Imprimerie Saigonnaise, số 17 đường Catinat

NHÀ HÁT BÓNG MODERN

Tại Saigon, đường d'Espagne, môn bài số 215 (San Chợ-mới SAIGON)

MỖI BUỔI CHIỀU HÁT 2 XUẤT

Từ 7 giờ tới 9 giờ và từ 9 giờ 1 khắc tới 11 giờ rưỡi

Đổi bản mới mỗi tuần 2 lần — *Ngày THỨ BA và ngày THỨ BẢY*

BẢN MỚI chiếu thứ ba 27 tây tới chiếu thứ sáu 30 Décembre 1921

1-2-3-4-5-6-7 — **Hạm hồ đều xa xỉ**

Bóng pháp làm 7 lớp.

8-9 — **Truyện năng RUỈH ở chốn lâm sang**

Bổn tuồng phần làm 13 hồi, có *Ruth Roland* làm chánh vai tuồng rất hay.

Hồi thứ sáu : Cảnh ngọ phi công ăn vì tự là « AIGLE »

THỨ NĂM có hát ban ngày, dùng 5 giờ chiều khởi sự hát giá phân nửa.

GIÁ TIỀN CHỖ NGỒI

Bậc thường 1 $ 00 | Ghế hạng nhứt 0 $ 60 | Ghế hạng nhì 0 $ 40 | Giản 0 $ 20

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

DU DOCTEUR RIP

Vệ-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cũng là tràn kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn môn bế nống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lão thành đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mặng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết bạch, có chứa, những kẻ hao tổn tinh thần hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm liệt, đi thử đỏ sắn, tinh thần trần kiện.

Giá, mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

廣東二天堂大藥房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

38, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou substances de la Pharmacopée chinoise. Elles paraissent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications les notices ou des étiquettes. Enfin, elles sont en très bon état de conservation.

Saon lac tó nó bảng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chăng rằng :

Các thứ thuốc tẩn thì tôi nói thiệt đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-huê. Thuốc của tiệm tôi không có môn chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải cứ coi theo các lời dặn hay là coi theo nhãn. Nếu tắc một điều là thuốc, của tiệm tôi đề lâu chẳng hư.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

NHÂN-DƯỢC-TẤN

Phương thuốc tẩn nầy đề chuyên trị bịnh thử bịnh nhiệm con mắt, phát đỏ phát sưng, sưng mắt đau, sợ sáng, hoặc có mây che con mắt, cùng các thứ bịnh về phong-nhiệt, sanh gió, chảy nước mắt, hoặc ngứa hoặc đỏ, hoặc vật gì cũng không rõ rõ, bịnh nầy phần nhiều thuốc về cang kinh hóa-đờm, cùng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy ; và các chứng bịnh con mắt, mà bị rát bụi bay vào, hoặc bị dánh bị thương mà sưng, cùng nhứt thiết người già cả suy yếu, mà sanh bịnh con mắt, dùng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG : Hòa vào một ít với nước nấu chính hay là sửa người, rồi lấy cộng tiêm bức chấm mà điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

0 $ 10

Các nhà phú hộ ở nhằm chỗ không có đèn điện khi thì nên mua đèn hiệu TITO LANDI thắp bằng dầu săng mà dùng.

Đèn nầy tốt hơn các hiệu đèn khác.

Có trữ bán sỉ tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4

Hãng nầy có bán thứ thuốc chữa các đờ và trắng hiệu VINS BERMONDDE BORDEAUX của hãng Bermond đã lập ra hơn một trăm năm.

Bán nguyên thùng. Giá rẻ và rượu lại tốt thường hạng.

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON —

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

Kể NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cử-nhơn bác-vật xuất thân, dừng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

"HERCULE"

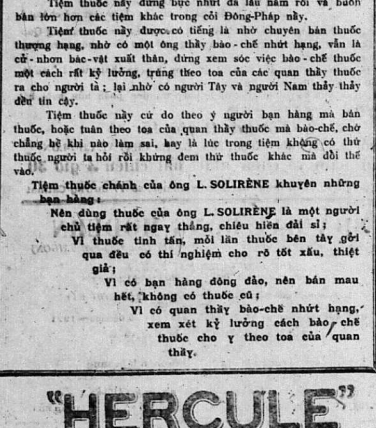

LA BICYCLETTE FRANÇAISE
LA PLUS RÉPUTÉE POUR
SON FINI ET SA QUALITÉ

AGENT GÉNÉRAL POUR L'INDO-CHINE
—ÉTABLISSEMENTS—
L. CAFFORT
32, 34, 36, RUE CATINAT
SAIGON

Những vị nào ở Lục-tỉnh lấm, ăn buôn bán chắc chắn, từ 15, muốn trữ mà bán sỉ, hay là bán lẻ xe máy hiệu ALCYON và HERCULE thì hãng cũng bằng lòng ưng cho.

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

Hiệp quẹt nầy khắp nơi đăng pháp bán lẻ một xu nhà một hộp mà thôi.

Đặt tiệc, tùy lòng khách

CÓ PHÒNG QUẢ RỘNG TRÊN LẦU

NẤU ĂN THỢ LANGSA

Mỗi phòng có sẵn, quạt điện trên trần

SAIGON - PALACE - HOTEL

NHÀ HÀNG AN-NGỌ, đường Bá Charner và Caralelli

PHÒNG TẮM. PHÒNG ĐÁM. CHỖ XỨC SỞ, BIỂU LÀ TINH ANH SẠCH SẼ

Mỗi đêm đều có hát bóng cho khách ngồi uống rượu xem chơi.

Chư vị đến xem thử thì chắc sẽ vui lòng.

Ban đêm giờ nào cũng được, chủ-nhơn sẵn lòng tiếp rước.

Saigon thời đàm

(Propos d'un Saigonnais)

Nên bắt trẻ du-côn mà gởi lên Ông-Yệm

Khi chen vào trong đám xã-hội nào, được người coi là quí, thì ấy cũng nhờ bởi mình có giáo-dục khi còn ở nhà cha mẹ cùng là đến sau ở chốn học-đường. Bởi thế, những trẻ nào buổi thiếu-niên thiếu phần giáo-dục thì phần nhiều trở nên hoang-đàng phong-tử, là vì buổi nhỏ không ai dạy-dỗ muốn làm ngan ngáo được ngán nấy, đến lớn rồi quen đường cũ, nên cũng muốn làm thế nào thì thế, không biết kiêng ai nể ai cả.

Kìa như gương trước mắt ta đây, hiện giờ ở Saigon biết bao nhiêu những bọn vô-học, không biết giáo-dục là gì, ngày chi tối đi thả tiệm nước nầy, tiệm ăn-chơi kia, tiệm rượu nọ. Hễ trông nghe ai mướn đánh lộn thì liều mạng ở tù, lấy tiền uống ít ly rượu đặng làm gan mà đi đánh lộn mướn, không thì đi làm mạt-ca-rô, cùng là đi giựt tiền cờ-bạc v.. v.. Hỏi ra thì « cậu » nào « cậu » nấy không biết lấy một nghề nghiệp làm ăn, nên không đồn đường tôi giựt đồ chúng sao được.

Vậy muốn trừ cái tệ ấy, thì sẵn nhà-nước đã có bày ra sở Ông-Yệm để dạy con nít du-côn, thì ra lịnh nên bắt hết những bọn con nít không mẹ không cha, ngày tối tụ năm ba, chưa mấy tuổi mà đã học ăn-cắp, hằng chẳng thì biết lấy chi mà ăn. Bọn con nít nầy mỗi buổi chợ đều thấy cả chục cả trăm, lớp đi ăn-cắp cà tôm, lớp ăn-cắp thịt hò thịt heo, còn lớp nhảy theo xe lửa, hễ thấy ai để lò một vật gì dò, chúng nó nhảy lên, rồi dực cái, nhảy xuống. Hay lắm! Chúng nó đã nhảy lên xuống quen rồi. Ấy là bọn nhỏ hửa ngày sau sẽ trở nên « anh-hùng tiệm-thuốc » « anh-hùng tiệm-rượu tiệm-nước » « anh-hùng dường năm ngã bảy đó.

Nói tắt một lời những bọn sau nầy sẽ làm kẻ thì « ăn cơm tháng Khám-lớn » dựa thì « ăn cơm năm, ăn cơm dọi Côn-nôn ».

Ấy vậy nếu nhà-nước muốn trừ những bọn nầy về sau, khỏi trở nên ăn cướp giựt đồ lại xin quan trên ra lịnh cho sở tuần-cảnh bắt hết những bọn nầy, một là đã giúp cho thiên-hạ khỏi lo bị ăn-cắp vật, hai là dặng sửa dạy những bạn nầy là những bọn không cha mẹ.

Thật là ân đức rất cao dày dấy.

Trần-văn-Mịch

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, dầu thiện nghệ dầu bạn chơi

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu nào cũng có; tinh theo giá bên Tây như hiệu Kodak — Richard — Gaumont — Demaria — Monobloc v. v...

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình về nghề vẽ cửa (Peinture) bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn để lồng hình chạm khéo lắm, thứ nào cũng có, nhiều đồ hình khắc, chạm tốt lắm.

Có chụp hình cho giấy thuế thân nữa.

Có bán kiếng, giấy, du thứ thuốc sang hình.

Giấy bromure 12 brillant contraste từ hộp 100 tờ, lớn 12 x 18 thì 5 $ 25 còn hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu để làm hình mấy xứ nóng nực.

Tại hãng Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.

Pommade Cadum

Thuốc dán Cadum

Trị các bịnh con nít thường đau ngoài da

Không có thứ nào mà hay hơn, để trị bịnh đau như đau dầu con nít hay người ta mình nó cho bằng thuốc dán Cadum. Dầu đa trẻ con non công đủ g mà dán được, trừ những bịnh như dartres sugeures dothémas, squames et désordres similaires.

Dùng nó sự ngứa tức thì hết, và tránh khỏi những bịnh ngoài da như boutons peau écailleuse, éruptions, furoncles, ulcères, écorchures, hémorroïdes, prurigines, croutes, teigna, coupures, teignes plaies brulûres. Tiệm thuốc nào cũng có bán.

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

10, Place du Château d'eau, Saigon

số 10 gần giếng nước Saigon

Có bán máy xay, lúa và đồ phụ tùng cho máy.

Thay mặt cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có lựa rập máy giá rẻ tại hãng.

MÁY TỐT, CHẮC... Ai muốn sắp đồ thử nào, thì chỉ giùm không sai tiêu công.

Tiệm đóng xe

Vừa xe và bán đủ đồ phụ tùng

Đường LURO môn bài 99 và 101

BẾN-HỒ, SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có lựa đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiếng, xe ngựa, xe tiệm, cùng có đóng thùng xe hơi theo kiểu kiểu mới, xe tiệm theo, làm niềm, muốn xe đủ kiểu, và cũng có bán các thứ xe cũ sẵn lại chắc chắn có bán đồ xe đủ hết. bán xe cao-su, lăng xây, giảm hơn tây mà lại chắc chắn đủ đồ thay trong hành, kiểu đóng tây, đủ kiểu xe đặc chuyên và xe song mã bằng da tây may đủ thứ và chắc, có bán yên rất, chuông đẹp hai tiếng, thanh, đồ thắp đèn khi đi theo xe. Sau xe và sườn xe.

Chỉ một quí khách có tiệm đến bổn-hộ xin ghé lại tiệm đi mới khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng ngựa cho đi thiếu mua giúp làm ngôi thì tôi rất làm ơn vậy có.

Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thư hỏi thăm mua thì cứng giá cả rẻ sẵn lòng bán đặng.

ĐÈN LÒA *đốt có tàn sáng,*

hiệu BEST WIZARD.

It tốn dầu.

không hang hao,

Sáng trắng ngon.

Không hay nghẹt,

Đẻ đốt.

Rẻ

Nói Nam kỳ có một mình tiệm

TRAN - QUANG - NGHIEM

84 *đường Espagne Saigon*

Có trữ hai hiệu đồ mà thôi.

FABRIQUE DE CASQUES

EN LIÈGE COUTCHOUTÉ

La Croix

MARQUE DÉPOSÉE

NHÀ LÀM NÓN BẰNG CÂY LIA TẦM CAO-SU

DƯƠNG-VĂN-THIẾT

132 Rue Marchaise — SAIGON

Kính trình quí vị biết, chúng tôi mới mở một tiệm làm nón bằng lia (liège) tầm cao-su. Vậy xin quí vị chiếu cố đến nghề mới lạ của chúng tôi dụng nên ở cõi Đông pháp nầy.

Những nón của chúng tôi thì rất nhẹ, chắc chắn lắm, kiểu thiệt khéo, thông hơi nhiều, không có sâu mọt được, những đồ phụ tùng làm nón toàn là hạng tốt.

Chúng tôi có đủ đồ về nghề làm nón theo phương pháp âu-châu. Vậy chúng tôi đoan chắc có thể làm đúng ý như kiểu riêng của các nhà buôn nổi đặt chúng tôi làm, nhà buôn nào muốn mua cốt nón bằng cây lia (liège) để về lộp lấy, chúng tôi cũng bán, có *đề bán lại tiệm* **ĐÀO HUỲNH MAI** 66-68 Rue Catinat Saigon, là một tiệm lớn chuyên bán những đồ Mỹ nghệ của con nhà nam.

Kính trình

DƯƠNG-VĂN-THIẾT

Nếu quí vị muốn hỏi hay điều chỉ về việc buôn nón, xin viết thơ cho M. Dương-văn-Thiết, **132 Rue Marchaise Saigon.** Cây lia (liège) là thứ cây đầu-châu thường dùng làm nút ve và làm nón.

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

187, Rue Catinat. SAIGON

COLGATE

Tốt của *Hoa-hiveay* sấu ra

Mỗi ve... **4$75.**

Sa bông nhỏ BONDON

Chục 12... **2$00.**

Laitcrème CARNATION

(dặn mua)

Thùng 96 hộp... **19$00**

Nước VITTEL

Thùng 100 ve... **19$50**

Thùng 200 ve... **28 00**

WESTERN CLOCK

Đồng hồ Bijoux (lumineux)

Baby Ben... **9$50.**

Ordinaire... **4 00**

Montre .... **6 50.**

Nước COLOGNE

Tốt nhứt (Rượu tốt)

Mỗi ve.... **0$40.**

DẦU SỨC TÓC

thứ (Portugal, Violette; Quinine)

Ve M.... **0$50.**

Ve G.... **0 75.**

Sa-bông thuộm DYFOAM

Mỗi cục . **0$80**

Chục 12 **8 00.**

Croquettes Chocolat « GYP »

Một hộp **0$80.**

Đồ để giặt đồ LESSIVEUSE 50 lit

5$50.

NÓN che nắng

« Singapour » liège couili trắng

3$50 *(bán đắt).*

« Batelasse » trắng

3$50 *(bán đắt).*

« Cog Gaulois » liège coutil trắng

N° 1 **6$50** bán rao hàng

N° 2 **5 90** id

KHĂN BÀN LÔNG

thứ lớn mà thiệt tốt

2$80 *(rao hàng).*

EPONGES để rửa mặt

1$50 *chục 12 cái.*

0 20 *mỗi cái.*

« DIỆP MAY »

Vỏ mousseline đồ đón bà dùng (nhẹ tốt nhứt)

0$70 *một đôi.*

CORSET satin, giảng ngay bas de gorge 4 jarretelles

Giá **8$00.**

Vải tàn ong để may mùng

Mỗi thước... **0$90**

DAO CẠO « DURHAM-DUPLEX »

Thứ thường **1$50**

có đủ đồ để thử dao bằng da, ở trong hộp đa đủ

7$50

HÃNG NGÀNH VÀ NGƯỜI THẤT MẤT trong cả hoàn cầu HÃY HỎI SÁCH có bán hình hãng chánh và hãng ngàn sẽ cho không

ở **Saigon**

Số 1, Quai de Belgique

HÃNG

DESCOURS & CABAUD

Produits Métallurgiques

VỐN 40 TRIỆU QUAN

BÁN SỈ — BÁN LẺ

HÃNG BÁN Giá rẻ hơn hết trong xứ cực đông

ở **Nam-van**

(PNOMPENH)

góc ĐƯỜNG PROTECTORAT và ĐƯỜNG DE VERENNES

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiệt tốt và lớn hơn hết trong cõi Đông-pháp, hay là viết thơ cho chúng tôi mở bổi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình hãng mấy thay mặt cho:

— Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Indochine, ciment ở Tonkin;

— Hãng xe hiệu Decauville: Xe rùa, đường rầy các món phụ tùng thay đổi theo xe rùa và đường rầy;

— Hãng xe hơi hiệu " Berliet ": Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions).

— Hãng Ripolin: Dầu sơn Ripolin;

— Hãng thuốc súng: Hột nổ, ngòi và thuốc súng;

— Hãng Larbaud Saint-Yorre: Nước suối và thuốc ngâm hiệu Larbaud Saint-Yorre;

— Hãng Bergougnan: Vỏ và ruột xe hơi hiệu " Bergougnan ";

— Tổ sắt: " Le Gaulois " cay khỏa không được và đốt không cháy, — khóa có bực tốt hơn khóa có chữ »

— Hãng xương tàn ở Tonkin: Phân vải rụng và đất trồng tiá.

Đồ thứ:

— Đồ dùng về việc trồng tiá: Cây rụng, cây xới đất, cúp, cuốc, vá, vực, đồ vật dụng cho mấy sở trồng tiá;

— Đồ dùng cho những người lãnh việc làm: Đồ khi dụng cất nhà, sắt để dùng đúc sẵng, đá, sắt dẹp, tròn, vuông sắt làm nồi hơi (chaudière), sắt bằng mặt đen và xi kẽm, kẽm lợp nhà, bôm để đem nước vô ruộng, bôm nhà cửa, vân vân., ống gan hiệu Turquet, ống xi kẽm, ống chi để dùng dặt đường nước, ống thép dùng theo nồi hơi (chaudière) ống đồng và thao;

— Vật dụng làm nhà: Song bông cửa, ống khóa, bản lề, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon boulons, giây kẽm mành mành đặc, mành mành, đinh, ốc, bù-lon boulons, giây kẽm mành mành đặc, mành mành, đinh, ốc, bù-lon boulons, giây kẽm mành mành đặc, mành mành;

— Vật dụng trong nhà: Đồ dùng nấu ăn tráng sành, xi chi, bằng mi-nhôm (aluminium), đèn, bàn ủi, lò, bàn chải, sáp đánh tủ, sáp ong;

— Bằng, ghế hiệu Thonet thiệt;

— Những vật dụng như bàn cân vàng, thuốc súng, dầu sơn, dầu trong, produits chimiques giây gai, giây cables, bố may buồm, bố làm sào, bố làm mui xe kéo, xe hơi và nước hôi tưới nhà.

CANOT HƠI

Đề chở chuyên mau lẹ, đề tuần du điên địa

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR N° 630

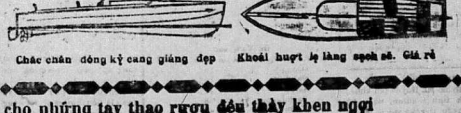

Chắc chắn đóng kỹ càng giảng đẹp

Khoái hượt lẹ làng sạch sẽ. Giá rẻ

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng **Denis frères** *có trữ mà thôi*

PHARMACIE · PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bảo-chế sư kế nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá rẻ. Lục-tỉnh như quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.

Chuyên DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE, ngài sẽ gởi cho không

HÃNG

Etablissements Industriels

DE SAIGON

(Vốn 2.500.000 quan)

Phòng việc ở đường Mac-Mahon mốn bài 25 cới 27

Trọi thọ ở Quai de la Marne Khanhhoi

Hãng mới nầy là hãng nội nghiệp cho hãng cả Bourefoy, chuyên làm những gạch bông bằng xi-măn và chuyên sửa đồ cái thứ máy như là máy xay lúa, máy vo bún và máy ép.

Hãng mới nầy có thợ giỏi và đồ nghề tốt, có đủ máy móc và đồ nghề mới làm cho mau và cho con công việc làm đặng mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi, lại rẻ. Hiện làm đại-biểu cho các hãng xe Ru-xăt-phui:

Citroën, Buick, Cleveland, Chevrolet và các hiệu xe Langsa như:

Grégoire, xe Hotchkiss, v.v.

Trong hãng có thợ giỏi và máy sẵn làm bánh xe hơi và bánh xe kéo, nên ai có đem đến hãng mà mua xin đừng sợ tốn tiền chở đi chở lại, hãng sẽ chịu hết.

Hãng có thợ rất chuyên môn về việc thay mui và lót đệm các thứ xe hơi, giá rẻ và làm cẩn thận.

Hãng có bán đồ phanh vải ngoài Annam xài nhẹ, lắp ra rất sanh lanh, lại càng dặng lòng người Annam tính rẻ.

Vậy hãng hãng kính xin Tục-chủ quí-khách ai có hỏi hiệu mà đến hay là tự thơ thương lượng mới khi quí khách cần mua gạch bông xi-măn, xe hơi cùng đồ chi về máy móc, hãy là có cần dùng hỏi đều chi hãy chẳng sẵn lòng trả lời liền và cũng sẵn lòng toan tính cho đặng như ý quí khách.

TRỊ BỊNH YÊU PHÁP

(Contre la syphilis)

Chớ vì muốn cho trong nhà có một thứ rượu mà dùng trong lúc đau rét, hoặc bổng sanh, mà không dùng liền, thì lại mua rượu Rhum mang tiếng rượu Thần hạ rất chẳng có lợi tốt hơn, các thứ rượu rhum khác.

Hãy coi chừng kẻo vua thứ giả, hãy nói cho rành, coi cho tỏ mới nhận lấy.

Có bán trong các tiệm hàng xén

Dầu đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để đồng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trước trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỬ DẦN ẮT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

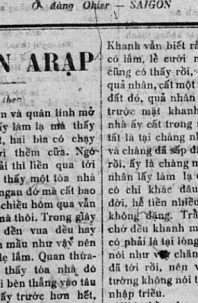

Bán sỉ tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER

Một mình trữ bán

Ở đường Ohier — SAIGON

Vân đàn

(Partie littéraire)

Cùng hợ M M. Nguyễn-đình-Trị, Nguyễn-tấn-Văn, và Hồ-văn-Trọng, tam vị quí hữu trông thiên tri huyền.

Mừng thay ba vị đặng can danh,
Tri chốn cầm đài rõ mặt anh.
Vân chất như vầy tài đáng ngợi,
Trong trường đương cử chẳng dân danh.

Mùa Đông cảm,

Thu vừa qua đó kế sang Đông,
Rồi rực lá rơi tả lạnh lùng.
Người ẻo thơ-thanh giành áo-não,
Trời thi-nhơn gặp nỗi sầu-song.
Đêm dài mộng, thấy trong chương mại,
Gió xốp sau, trông nước ngược đông.
Vàng trăng đêm ghé tay thi Tạo,
Bụt trình Hồi-Vong-hòa chư song.

Làng xuyên NGUYỄN-THÀNH-ÚC.

Tự cảm.

Hèn-yếu mong chi giữ nợ đời,
Thêu thùa riêng mướn thủ mua vui.
Rai-rơ chân-ý-em e long-đong,
Lỏn đỏn rầu-mày bắt hổ-ngươi.
Cây-cỏ liết trông sương nhiễm-nhu,
Nước-non biếng ngẫm cảnh tươi-cười.
Lúc cho lượng song Văn-minh đến,
Thức khoái lòa, bỏ rửa mặt chơi.

Long-xuyên LÊ-THỊ-THƯỜNG.

Lời rao

Cho mấy chữ xe kéo cho mướn

Nên đăng thử Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50.

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Bán tại Hãng nấu Cao su, ở đường Dayot mont Saigon.

Hãng EMILE PEYSSON ở Saigon ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có cho mướn films Langsa và ngoại quốc đặng hát bóng.

TỰ DO DIỄN ĐÀN

(Tribune libre)

Ngỏ cùng Biệt-quí

Đã lắm phen, Bổn-báo có tuyên ngôn rằng về mục Tự-do-diễn-đàn nầy, Bổn-báo riêng để cho kiết quí tánh luận cho thỏa mãng ý muốn. Nhưng hỡi, càng đã lắm phen, Bổn-báo gặp nhiều cô chỉ bằng thật rõng tên ký dưới bài gởi đến và đăng vào báo đó không, phải là tên thiệt của người viết bài ấy; hoặc lấy giả, hoặc mượn tên của người hàng xóm mà đề đại vào. Ay là mỗi đợp dặng cho là khắp nhược, mà người chưa chịu ăn-năn chừa bỏ. Nếu việc quả, mình dầm thường cầm viết chép ra để gương giép ích, có sao lại sợ mà nỏ danh? Hà chưa phải là khiếp nhược chăng?

Vì cái tật khiếp nhược ấy, gây rối, buộc Bổn-báo từ đây, những bài ở đâu gởi đến, tên ký không rõ, hoặc Bổn-báo không nhận biết, thì Bổn-báo không ăn hành. Lại còn những bài ấn hành trong mục nầy thì Bổn-báo đã trộn rẻ phần người ký tên gánh chịu lấy những tiếu công hề gì xảy đến; Bổn-báo không can-dự.

L. T. T. V.

Phải bỏ cái tánh kiêu căng

Hai chữ kiêu căng chẳng lấy chi làm lạ, mà nghĩ lại rất hại lớn cho châu thân. Cho nên người phải suy cho cạn xét cho cùng, mà quăng cho xa liệng cho biệt nó đi, chớ dừng đeo mang lấy nó, cũng như mình trồng cái giống trái độc, chi cho khỏi ngày sau nó hại cho tới thân tộc mình nữa chớ chẳng không; cho nên làm người phải sợ hai cái chữ kiêu căng nầy như sợ lửa lắm. Chớ mình đừng có thấy người ta vạn dặng chút ích gì, mà khoe mình răng tài răng trí, mà không kiên nể tới ai; nếu mình thấy có mình chớ không còn thấy những ai nữa, thì chẳng là hại lắm. Phải xét hành tàng lục trước của mình nó ra sao; hoặc là mình vô cuối ra lòn, hoặc là ở thuê ở mướn với người, mà ngày nay mình đỏ mưu thiệt kế làm nên công sự gì, một thì, mình tưởng rằng mình sang rảng trọng, mình quên phứt cái hậu lai của mình mà ăn ở cách kiêu căng; dường ấy chẳng là còn quê lắm ru?

Tôi thường thấy có người họ mang lấy cái chữ kiêu căng đó, họ lợi chê người kia, kẻ nọ, cho đã thêm, rồi họ chê cho tới Nhựt-bảo không ích gì; thiệt là người như vậy quả không suy cổ nghiệm kiêm, lại cũng chẳng chiêm tiền cổ hậu. May nhà Nhựt-bảo ấy là ơn là nghĩa của chúng ta, lao công nhọc trí mà lo phương kia chước nọ, đặng mở mang khai hóa cho ta cùng là kiếm những cảm ngôn mỉ từ nài xin với Chánh-phủ, đặng thương lấy bọn dân ta, vừa giúp cho ta, dạy dỗ chúng ta, chẳng là ơn trọng nghĩa dày của chúng ta. Vậy thì ta cũng nên xét biết mà kiềm mà trọng lấy chớ; có đâu vô có lại buông lời chê bai khi thị. Dường ấy tai mắt của mình nghe thấy những chi đâu? Người kiêu căng ấy, phải xét lại mà chừa bỏ cái thói nói cho có nói, chẳng biết lời mình nói ra phải quấy. Dùng thì chẳng chê, chê thì chẳng dùng; phải biết cái hồ với lượng tâm cũng đủ.

Tuấn (Cholon).

MẤT TRÍ KHÔN

(NÃO BỊNH)

Sự mất trí và não-bịnh hồi nơi nầu-căn số bịnh. Ai mà có bịnh ấy chẳng chầy thì cấp phải lỗ lộ. Thậm chí ngày lẫn đi chơi rồi rủi ro quên lộng cửa lớn cửa mình, quên tắm chỗ ở chỗ ăn; nếu bằng chẳng có thì chép ma đi hỏ trong tối, có lẽ phải ra quả xe kiếng mà chở?

Muốn cho khỏi mang cái bịnh đó lợn ấy thì phải dùng một thứ mình được hay bổ huyết hiệu là Pilules Pink. *(Bổ huyết linh-tán)*

Những người đau ông đau bà mang bịnh khiếm huyết, muốn cho khương cường tráng kiện như anh em chúng bạn vậy thì chẳng khá gì. Một phải uống thứ thuốc Pilules Pink nầy là thứ bổ huyết hổ căn thượng dẳng hay lắm. Thuốc Pilules Pink có làm cho mình nhiều máu, làm cho khí xuyết tinh anh, làm cho hưng vượng gân cốt. Uống nó được lâu thì mình sẽ đặng mạnh giỏi sức khỏe luôn luôn, cho đến đỗi sẽ lấy làm lạ sao mà mau mạnh giỏi như vậy kia!

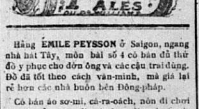

Hãng **ÉMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 có bán đủ thứ đồ ý phục cho đờn ông và các cậu trai đặng. Đồ đã tốt theo cách văn-minh, mà giá lại rẻ hơn các nhà buôn bán Đông-pháp.

Có bán áo sơ-mi, cà-ra-oách, nón đi chơi và nón cỡi ngựa, đi máy bay, đi xe hơi, vớ, giầy, vớ và quần áo cho con nít, đầu thorm, đồ để dùng đi dưỡng, đồ dùng hoa hình, đồ để chơi Tennis, đá banh, văn văn.

Nguyễn-văn Búp

(THỢ KHẮN ĐEN)

Propriétaire du Salon-de-Coiffure Bình-nhưỡng Lal-thiêu

Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiễu tàu đủ kiểu kịp thời, có kiểu cập tốc muốn kết đính hai đầu như nón vậy, rất tiện; phải đo ni, hàng muốn vấn thì khỏi đo. Còn muốn dày mỏng tùy ý muốn từ 3 tới 4 lớp thôi. Giá khăn có 3 hạng: hạng nhứt 3 đồng hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Qui ông mua số phải thì, chỉ tiền phải trên 2 thành gởi contre-remboursement cũng trả tiền trước tiện cho 2 mối.

Kính cáo

Thiệt khéo hạng nhứt

TIỆM-HỌA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN ĐỨC NHUẬN

Số 58 Boulevard Paul Bert Saigon.

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng cấp đầu xảo Hanội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ các-bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MĨ

Hình lồng quyển

6 miếng giá . . . . . 5 $ 00

12 miếng giá 9 00

Hình Cartes postales

12 miếng giá . . . . . 4 $ 00

Hình nhỏ

12 miếng giá . . . . . 0 $ 80

Hình dán giấy bình : 3 miếng giá . . 0 50

Hình dán giấy thông hành : 3 miếng . 1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,

Đồ phụ dùng về hãng dầu : Các thứ màu, Viết chì màu, đồ vẽ, bố, lăn chải, chơn bàn, hộp dựng đồ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trộn v. v.

Màu nhượm nhứt bảo hạng nhượm đủ thứ hàng giá : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá gởi mau-lục.

Như mua được hộp hoa hình « LA NOUVELLE CHAMBRE CLAIREUNIVERSELLE » thì mỗi người đều vẽ được khéo các thứ sơn thủy, hình, văn văn,

Hộp hoa hình nầy làm rất kỳ và đủng lắm.

Hãng **EMILE PEYSSON** ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4 làm Đại-biểu.

Là một thứ thuốc bổ-huyết thượng hạng, các danh-y tán công nhận.

Bổ hơn thứ sắt ỷ và thuốc cổ chất sắt. Nhận dùng trong các Dưỡng-đường thành Paris.

Hãng chánh DESCHIENS, 9 đàng Saudry Paris và các nhà thuốc.

CHUYỆN ARẠP

(Tiếp theo)

Hoàng-môn quan và quản lính mở cửa ngo môn, lấy làm lạ mà thấy gấm rất xinh tốt, hai bên có chạy đèn, trải sẵng tới thềm cửa. Ngó theo tấm gấm trải thì liền qua tới phía bên kia, bèn thấy một tòa nhà nguy nga đẹp đẽ ngan đó mà cất bao giờ không biết, vì chiều hôm qua vẫn thấy là đất trống mà thôi. Trong giây phút đó thì trong đèn vua đều hay hết, vì việc nhiệm mầu như vậy nên đờn vua ra mau lẹ lắm. Quan thừa-tướng đến cầu, thấy tòa nhà đó cũng cả kinh. Ngài bèn thẳng vào tâu rằng: thần hay việc ấy trước hơn hết, mà tánh ngài lại hay thêu thùa, nên ngài tâu rằng đó là tà thuật. — Vua nói: sao khanh lại cho là tà thuật. Khanh vẫn biết rằng A-lạt-Đình giàu có lắm, lẽ cưới như vậy đó khanh cũng có thấy rồi, mà chàng xin phép qua nhàn, cất một tòa nhà nơi khoảnh đất đó, quả nhiên cho phép cũng có trước mặt khanh, thì nay đây tòa nhà ấy cất trong một đêm mà hoàng tất là lại chàng nhiều tiền bạc lắm và chàng đã sắp đặt đâu đó sẵng sàng rồi, ấy là chàng muốn làm cho quả nhân lấy làm lạ đó thôi, chớ chẳng có chi khác đâu. Con người ta ở đông đảo như coi có vậy. Còn chàng A-lạt-Đình thì cởi ngựa bỏ nhà củ mà về nhà mới, chàng chẳng quên đem cây đèn theo, vì lâu nay trăm việc đều nhờ có sức cây đèn mà chàng ngày nay được như thế đó. Chàng đi cũng rán rỡ như lúc trước vậy, tự nhà củ về nhà mới, thiên hạ theo coi nượp nượp.

Khi mẹ chàng đi tới cửa đèn vua, quản giữ cửa đều vào trong thông báo. Vua liền dạy kèn trống nổi lên, quân lính sắp hàng theo hai bên mà tiếp rước. Nội trong thành, nghe tiếng kèn trống, đờn địch om sòm, biết là nhà vua sắm sửa cuộc đám cưới, nên tiệm buôn bán đều đóng cửa, thấy thy hây ngưng công, mỗi nhà đều chưng đọn trước cửa, treo cờ kết bông, treo đèn đều đều nhau hết, coi ra một cuộc lễ lớn. Ai nấy đều nghĩ việc, nên tựu tới trước đèn vua mà coi đông quá sức đông. Người người thấy tòa nhà của A-lạt-Đình cũng đều trầm trồ khen ngợi, khéo tốt hơn đèn vua nhiều lắm và lấy làm lạ, sao ngày hôm qua duy thấy đất trống trơn, không một miếng hồ không một cục gạch, mà bữa nay lại làm rồi một tòa nhà xinh tốt như vậy.

Mẹ A-lạt-Đình vào triều, được tiếp rước trọng thể lắm, và quan thái-giám đem bà vào phòng công-chúa. Công-chúa vừa thấy bà vào tới, chạy ra tiếp trước, mầng tỏ lắm và mời ngồi nơi tiệm lụa. Công-chúa bèn đi mặt ăo rộng, đeo những ngọc tốt của A-lạt-Đình đem dâng khi trước, rồi truyền bày diện yến thết đải bà cách rất sang trọng.

Được vua, khi việc triều chánh vừa xong, vua lại đến vào cung công-chúa mà chuyện vẫn, vì chiều nịnh ấy thì công-chúa về nhà chồng.

Mẹ A-lạt-Đình nói chuyện với vua nhiều lắm rồi mà vua không hề thấy mặt trẫn (không lụa bao mặt) như khi trước vậy. Nay bà tuy già rồi, mà vẫn còn nhiều nét, thấy đó được rằng khi bà còn xuân thời, vẫn là một người xinh đẹp lắm. Khi trước vua thấy bà ăn mặt sơ sài lắm, còn nay lại thấy bà mặc y phục tốt hơn y phục của công-chúa nhiều lắm. Thấy vậy, vua nghĩ lại, khen rằng A-lạt-Đình khôn ngoan và tỉnh toán trong việc làm có khuôn có nắp lắm.

Trời vừa xấp tối, công-chúa từ lạ vua mà về nhà. Lúc phân tay nhau thì hận hiệu nhau đỡ lắm, công-chúa nước mắt chảy dầm dề mà không nói dặng một lời chi hết, rồi công-chúa ra khỏi cung, đi với mẹ A-lạt-Đình, còn phía sau một trăm cung-nga ăn mặc xinh đẹp theo hầu hạ. Ăn-nhạc hồi rạm từ khi mẹ A-lạt-Đình vào triều, bây giờ hiệp lại mà theo đưa công-chúa. Sau nữa thì có một trăm người vậm vỡ theo hầu, sau nữa có một tấm con quan đem sấp hàng hai đi theo, mà trước thì có thái-giám dẫn đường. Kế đó thì bốn trăm tiểu đồng của vua đi làm hai hàng, cầm đuốt nơi tay, sáng ánh ra, phân hai bên, đèn vua và tòa nhà của A-lạt-Đình đèn đuốt trong ngoài sáng trưng, làm cho sáng lòa ra thêm nữa.

Sau sẽ tiếp theo).

Tại hãng EMILE PEYSSON ở Saigon, ngang nhà hát Tây, môn bài số 4, có bán đủ đồ cho đờn-bang ta dùng. Hàng hóa đã tốt mà giá lại rẻ lắm, chẳng hãng nào bì kịp Lục-tỉnh qui-vị nào muốn mua đồ chi thì xin mời đến hãng hay là viết thơ thì sẽ được vừa lòng.

Có bán đèn TITO-LANDI. — *đồ sơ-mi, cà-ra-oách, nón đi thử, giầy vớ cho người lớn và con nít, dầu thơm, đồ để đi dưỡng, quần áo cho con nít, đồ dùng hoa hình, hộp hoa hình, « La nouvelle Chambre claire universelle », đồ để chơi Tennis, đá banh,* thuốc giết chuộc ngoài đồng Ratinol spécial. — Rượu chác đỏ và trắng bán nguyên thùng hiệu Vins Bermond de Bordeaux.

SAIGON — IMPRIMERIE F. H. SCHNEIDER — TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES — L'Administrateur : Số ấn-hành : NGUYỄN-VĂN-NHÃ